

2020-137

Archeologienota Dudzele Sint-Lenardsstraat 60

Programma van Maatregelen

Bert ACKE en Maarten BRACKE

17-8-2020

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Dudzele Sint-Lenardsstraat 60 (provincie West-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of groter is en de bodemingrepen 1000m² of meer beslaan, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het terrein, 12 620m² groot, heeft een rechthoekige vorm en is noordnoordwest-zuidzuidoost georiënteerd. Het plangebied is ten zuiden van de Sint-Lenardsstraat gelegen. Op het noordelijke perceel 88H is een vrijstaande eengezinswoning met bijgebouwen (huisnummer 60) aanwezig, met errond een grote groenzone met meerdere bomen. Het zuidelijke perceel 84C3 is een grasland met enkele verspreid gelegen bomen langs de perceelsgrenzen. Langs de oostelijke en zuidelijke grens van het plangebied bevindt zich een gracht. Nabij de grens tussen beide percelen is op perceel 88h een rechthoekige waterpartij aanwezig over bijna de volledige breedte van het plangebied.

Dudzele is één van de oudste dorpen (vermoedelijk ontstaan in de 9de eeuw) ten noorden van Brugge en vormt een uitvalsbasis van waaruit de ontginning van de oostelijke kustpolders wordt gerealiseerd. Het plangebied bevindt zich op amper 100m ten oosten van de parochiekerk, aan de oostelijke rand van de agglomeratie rond de dorpskern. Ter hoogte van het plangebied werd in de late middeleeuwen een site met walgracht ingepland; dit Goed van Grammez wordt op de Ferrariskaart uit ca. 1777 gesitueerd op het noordelijke perceel 88H, het zuidelijke perceel is op dat moment in gebruik als grasland en maakt geen deel van de omgrachting. Op het noordelijke perceel werd in 2012 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd door Raakvlak, waarbij de noordelijke omgrachting werd aangesneden, de zuidelijke gracht is op heden nog bewaard op de scheiding van beide percelen. Sporen van oudere bebouwing werden binnen het grachtareaal werden niet aangesneden in de proefsleuven, wel werd op een diepte van 60cm onder maaiveld een dun laagje met daarin onder meer Romeinse aardewerk aangetroffen; dit laagje was net boven een veenlaag gelegen.

Hoewel er nog een aantal vragen onbeantwoord blijven na het sleuvenonderzoek (o.a.: Waar was de middeleeuwse bebouwing gelegen? Wanneer is de site met walgracht ontstaan? Hoe is de aanwezigheid van Romeins aardewerk te verklaren?) werd geen verder advies voor vervolgonderzoek gegeven voor perceel 88H. Vervolgens werd dit perceel volledig vrijgegeven door Onroerend Erfgoed middels een officiële vrijgavebrief. Dit betekent dat zowel Raakvlak als Onroerend Erfgoed geen/een erg lage archeologische verwachting toekennen aan dit perceel en dat deze instanties van mening zijn dat er geen relevante kenniswinst meer te rapen valt. Deze lage verwachting kan worden geëxtrapoleerd worden naar het zuidelijke perceel 84C3, dat buiten de omwalling ligt en volgens de Ferrariskaart geen deel uitmaakt van het Goed van Grammez en in gebruik was als grasland.

Op perceel 88H worden alle gebouwen afgebroken en een groot deel van de bomen gerooid. Vervolgens worden 4 appartementsgebouwen opgetrokken, ondergronds verbonden door een parkeergarage. Rond de gebouwen worden nutsleidingen, inritten, wandelpaden, e.d. aangelegd. Op

perceel 84C3 zijn de werken beperkt: dit perceel blijft volledig behouden als groenzone, er worden geen gebouwen opgericht. Alle bestaande bomen blijven behouden. Het terreinprofiel wordt niet gewijzigd, met uitzondering van:

- Aanleg van een wadi van ca. 300m² oppervlakte, die aansluit op de bestaande gracht in het zuiden van perceel 88H. Deze wadi heeft een soort boonvorm en wordt centraal uitgegraven tot op ca. +2,50m TAW. De uitgraving zakt geleidelijk, de oppervlakte die effectief tot +2,50m TAW wordt uitgegraven is veel kleiner dan 300m².
- Het uitgraven van 10 verspreid gelegen plantkuilen voor nieuwe bomen. De uitgraving per kuil is max. 1m².
- Het accentueren van een wandelpad doorheen het perceel, de ingreep hiervoor is ondiep en beperkt tot de teelaarde.

Het noordelijke perceel 88H is in 2012 reeds onderzocht door middel van proefsleuven en vervolgens vrijgegeven door Onroerend Erfgoed, bijgevolg is een verder vooronderzoek of opgraving op dit perceel niet aan de orde. De vrijgavebrief impliceert immers dat er op perceel 88H geen verdere maatregelen meer moeten getroffen worden met betrekking tot het archeologisch erfgoed. Om onbekende redenen is dit perceel op heden echter nog steeds niet opgenomen als Gebieden Geen Archeologie in de beleidskaarten en -documenten van Onroerend Erfgoed.

Het zuidelijke perceel 84C3 werd niet onderzocht in 2012 maar kent een lage archeologische verwachting; vermoedelijk maakte het nooit deel uit van het Goed van Grammez. Hoewel het nooit uit te sluiten valt dat er archeologische sporen bewaard zijn op dit zuidelijke perceel, is een verder vooronderzoek in het kader van de geplande werken niet aangeraden. Deze werken grijpen amper in in de bodem, enkel 10 verspreide plantkuilen met beperkte oppervlakte en de diepere uitgravingen (ca. 100 à 150m²) voor de wadi met onregelmatige vorm zullen dieper gaan dan de teelaarde. Verder vooronderzoek van deze verspreid gelegen locaties met beperkte omvang zal geen relevante kenniswinst opleveren.

Bijgevolg wordt in het kader van de geplande werken geen verder vooronderzoek op het plangebied geadviseerd. Er dient dus geen programma van maatregelen voor verder archeologisch vooronderzoek opgesteld te worden. Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed¹.

¹ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.